

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 287/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/24/2023 z 15. augusta 2023 a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľka a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. decembra 2023 v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/124/2023 z 15. augusta 2023 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil, vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a aby mu priznal právo na náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti.

3. Okresný súd Veľký Krtíš uznesením sp. zn. 2 C 21/2021 z 26. júla 2021 postupom podľa § 129 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odmietol podanie sťažovateľa označené ako „*Návrh na začatie konania*“ a „*Žiadosť o potvrdenie právoplatnosti*“.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 15 Co 60/2022 zo 17. augusta 2022, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu.

5. Sťažovateľ nespokojný s výsledkom rozhodnutia krajského súdu sa dovolaním obrátil na najvyšší súd. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa postupom podľa § 447 písm. e) CSP odmietol. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom odmietnutia dovolania bola skutočnosť, že dovolanie sťažovateľa nebolo spísané advokátom a sťažovateľ napriek predchádzajúcemu poučeniu (vrátane poučenia o možnosti ustanovenia advokáta prostredníctvom Centra právnej pomoci) nebol v konaní pred najvyšším súdom zastúpený advokátom a zároveň neboli splnené podmienky na postup podľa § 429 ods. 2 CSP. Z uznesenia najvyššieho súdu tiež vyplýva, že sťažovateľ sa v súvislosti s dovolacím konaním obrátil na Centrum právnej pomoci v Banskej Bystrici na účely ustanovenia právneho zástupcu z radov advokátov, pričom tejto jeho žiadosti Centrum právnej pomoci nevyhovelo.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti najvyššiemu súdu vyčíta, že napadnutému rozhodnutiu chýba riadne odôvodnenie, logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam najvyšší súd dospel a ako vec právne posúdil.

7. Sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd podľa § 37 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ustanovil právneho zástupcu z radov advokátov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu.

9. Ústavný súd je v zmysle čl. 124 ústavy nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, teda štátny orgán, ktorý v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

10. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí ustanovených zákonom.

11. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom odmietnutia dovolania sťažovateľa bolo nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP, keďže sťažovateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený advokátom a jeho dovolanie ním nebolo spísané. Najvyšší súd zároveň neidentifikoval naplnenie žiadneho ustanovenia podľa § 429 ods. 2 CSP, ktoré by vylučovalo splnenie povinnosti podľa § 421 ods. 1 CSP. Z obsahu napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva a sťažovateľ to ani nenamieta, že bol riadne poučený o svojich procesných právach a povinnostiach vrátane povinnosti podľa § 421 ods. 1 CSP a možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

12. V súvislosti označeným uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za také, ktoré by nebolo riadne odôvodnené, prípadne zjavne neprimerané (excesívne) z pohľadu námietok, ktoré sťažovateľ uplatnil v ústavnej sťažnosti (absencia skutkových a právnych dôvodov), a preto sťažovateľom uplatnené námietky v ústavnej sťažnosti nemôžu byť základom toho, aby jeho záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavnosúdného prieskumu. Možno dodať, že na také posúdenie nemá žiaden vplyv správna žaloba podaná proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci (nepriaznivému pre sťažovateľa).

13. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

14. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd neidentifikoval v postupe a záveroch formulovaných najvyšším súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie sťažovateľom označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, a preto musel postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

15. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

16. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. (i) ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a (ii) ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

18. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu pre jej zjavnú neopodstatnenosť nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V okolnostiach danej veci je podstatné, že vzhľadom na obsah napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a námietky sťažovateľa, ako aj objektívne možnosti jeho obrany proti namietanému postupu najvyššieho súdu a jeho uzneseniu je *prima facie* zrejmé, že ani ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov by sťažovateľovu záležitosť neposunulo do roviny s ústavnoprávnou relevanciou. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I tohto uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

19. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu